

РЕШЕНИЕ

№ 16407

гр. София, 14.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 15.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **2145** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от Р. М. Д. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданка на Е. – лично и като представител на И. И. М. срещу решение № 13488/27.12.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Жалбоподателите искат да бъде отменено решението като незаконосъобразно, постановено при съществени процесуални нарушения, както и в противоречие с материалния закон.

Твърдят, че административният орган не е обсъдил всички обстоятелства от значение за установяване на обективната истина, с което е нарушил нормите на чл. 35 и чл. 75, ал. 2 ЗУБ. Административният орган е обосновал, че жалбоподателката Р. М. Д. А. обосновава молбата си на проблеми от личен характер, както и икономически интереси. Следва да се има предвид това че жалбоподателката е заявила опасения от преследване, основани на пола и изразяващи се в психическо и физическо насилие, срещу които не може да получи закрила в държавата по произход. В момента е в кризисен център на А. в продължение на няколко месеца с издадена ограничителна заповед срещу съпруга и задостъп до нея и детето. Тези обстоятелства попадат в приложното поле на ЗУБ.

Съобразно Насоките на ВКБООН за международна закрила преследване, свързано с пола, в контекстна на чл. 1А, пар. 2 от Конвенцията от 1951 г. и нейният протокол от 1967 г., исковете, свързани с пола, не се ограничават до актове на сексуално насилие, семейно/домашно насилие, принудително семейно планиране и т.н... Жените са пример на подгрупа на пола /група/. Когато са налице конкретни форми/действия/актове, основани на преследване, основано на пола, които са

изброени неизчерпателно в Съображение 30 на Директива 2011/95 и включващи домашното насилие по своето естество или повтаряемост могат да се квалифицират като тежко нарушение на основни човешки права. Насилието, основано на пола, е основание по чл. 1, б. А2 от Женевската конвенция, чл. 2, б. г от Директива 2011/95, респ. – чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. В този смисъл е и решение на СЕС по дело C-621/21 г. в него е прието, че систематичното домашно насилие не са проблеми от личен/битов характер, а попадат в приложното поле на ЗУБ. Следва да се има предвид и, че е отказана закрила и на малолетното дете – И. И. М., като ответникът е бил задължен да обсъди и нейното лично положение, вкл. и да се обсъди най-добрият личен интерес на детето, съобразно Конвенцията за правата на детето.

В съдебно заседание твърди, че административният орган съвсем избирателно е обсъдил представената справка. Същевременно не е обсъдено това, че при развода има опасност жалбоподателката да загуби детето си, защото в Е. разводът се третира съобразно Ислямския религиозен закон, съобразно който жената е напълно дискриминирана.

Ето защо моли бежанската история да се разгледа в повторно производство. Същевременно не са изложени никакви мотиви за отказа по отношение на детето.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, я оспорва и моли съда да я отхвърли поради съображения в административния акт. Правилно е приложен материалният закон. Не са допуснати съществени процесуални нарушения.

СГП не взе становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено следното:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена от жалбоподателката – лично и от името на малолетната си дъщеря. В регистрационния лист е отразено, че оспорващата е родена на 15.09.1996 г. в [населено място], Е., гражданка на Е., етническа принадлежност: арабин, семейно положение: омъжена, мюсюлманин-сунит. Личните данни се установяват въз основа на национален паспорт.

Чуждата гражданка е подала молба и в качеството на законен представител на малолетното си дете И. И. М., родена на 23.4.2023 г. в [населено място], Република България.

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателката Р. М. Д. А. твърди, че е напуснала страната си по произход с туристическа виза – за 1 м., на 3.11.2022 г., заедно със съпруга си И. М. И. М., като е била бременна в четвъртия месец. Живели са последно в [населено място]. На 1.6.2024 г. е напуснала съпруга си, заедно с малолетната си дъщеря.

Имало е преки заплахи към нея от съпруга ѝ – физически тормоз, както и че ще обезобрази лицето ѝ.

След като напуснала съпруга ѝ, потърсила помощ в Кризисен център. В Е. не може да потърси закрила – както от държавата, така и от семейството. Същевременно установила, че съпругът ѝ, който е имал и предишен брак, е има лош подход и проблеми с жените.

Представено е становище от 26.6.2024 г., изготвено от Кризисен център „Св. П.“ кам Фондация „Асоциация А.“, видно от което жалбоподателката е имала симптоматика, която отговаря на характеристиките на жени, преживели насилие и би могло да се отнесе към описаната ситуация.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната

обществено-политическа обстановка в Е..

По делото е изискан и представен социален доклад от дирекция „Социално подпомагане“- О., съобразно който е предложено майката и малолетното ѝ дете да бъдат настанени в звено „Майка и бебе“ – [населено място] към Фондация „Асоциация А.“ за срок от 6 м.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма.

На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства са допуснати съществени процесуални нарушения. И по-специално, не е обсъдено въобще личното положение на малолетното дете и защо е прието, че не следва да ѝ се предоставя статут В тази насока липсват мотиви. Не е обсъден социалният доклад на детето, нито по какъв начин би се отразило връщането му в Е..

Същевременно са изложени мотиви относно личната бежанска история на жалбоподателката, без обаче да са обсъдени докладът от кризисния център, в който е престояла и дали този доклад има значение и ако има – какво точно за изхода на спора. Не е изяснен основният въпрос за изхода на спора - дали е имало спрямо нея насилие и ако е имало в какво се е изразявало то и оттам – какво значение би имало с оглед отговора на въпроса относно дали следва да се предостави бежански статут.

По отношение на изложените основания за отказ, а именно че жалбоподателката е можела да прекрати брака си поради тормоз и тя не го е направила. Тези изводи са произволни и не кореспондират със събраните доказателства. Не е обсъдено по какъв начин това прекратяване би имало значение за предоставяне на родителските права върху малолетното дете и съответно – неизяснените твърдения за наличие на насилие /ако би имало такова/ - по какъв начин би се отразило то на бъдещите отношения с детето.

Именно неизясняването на въпроса дали е имало насилие по отношение на жалбоподателката /без да са обсъдени в съвкупност всички относими доказателства и евентуално, при противоречие – да се съберат нови/ би имало значение за предоставянето на статут на бежанец и по-специално – за това дали ако се върне в страната си по произход, при наличие на насилие, основано на това, че е жена, която е разделена с нейния съпруг и е обект на домашно насилие, в страната по произход би била поставена в неравностойно положение и съответно – не би могло да ѝ се предостави необходимата ѝ закрила – за нея и детето ѝ.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалбата на Р. М. Д. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданка на Е. – лично и като представител на И. И. М. , ЛНЧ [ЕГН], решение № 13488/27.12.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет

ВРЪЩА преписката за ново разглеждане съобразно дадените в мотивите на това решение указания

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.